Johannes XXI, Pont. Max. (formerly Petrus Hispanus): Copulata tractatuum Petri Hispani et parvorum logicalium etiam Syncategorematum, cum textu, secundum doctrinam Thomae Aquinatis

[Cologne: Heinrich Quentell], 4 Dec. 1489, 1489

Arguit Non seq̃tur. generatio dom⁹ est bona. ergo domus est bona. q2 antecedēs pt esse verū ⁊ ꝯñs falsum nam generatio domus ꝑt esse. domo nō existente. sed sed illud nō est bonū quod non est Dōm q̃uis domus actu nō sit bona eo ꝙ adhuc nō est cōpleta. tñ aptitudine est bona qñ est incōpleta. ⁊ ĝ quādo generatio precedit generatū tunc nō est bona nisi aptitudine q2 solū hȝ bonitatē i actu a bonitate geniti Et qñ dī generatio est simul cū generato. q2 ē mutatio instātanea. Dōm ꝙ verū est qñ capitur ꝓ illa subita mutatione ⁊ instātanea. non tñ quādo capitur ꝓ p̄uia dispōne ad illam mutationē

Ar Non seq̃tur. domus valet centū libras. ĝ generatio ei⁹ valet centū libras Dōm ꝙ iste locus solum valet respectu predicatoꝝ bonū et malum. ⁊ nō respectu alioꝝ.

Ar Non seq̃tur. latro est malus. ergo eius generatio est vel fuit mala. q2 pt habuisse optimā generationē ⁊ ꝑfectam. ĝ locus a genito ad generationē nō tenet destructiue Dōm q̃uis latro possit habere bonā generationē bonitate nature ⁊ modi generationis. non tñ bonitate finis. qñ genitum consequit̃ suum finē ad quē generatio eius ordinat̃.

Corruptio est ꝓgressio ab esse ad nō esse. Locus a corruptione est habitudo corruptionis ad corruptū. Et est ꝯstructiuus ⁊ destructiuus: Cōstructiue arguit̃ sic. corruptio antixp̄i est bona. ergo antixp̄s est malus locus a corruptione. Maxima. Cui⁹ corruptio est bona. ipsum corruptū malum ē: Destructiue sic. corruptio domus est mala ergo domus est bona. Maxima. Cui⁹ corruptio mala ē. ipsum quoq3 bonū est. Econuerso est de loco a corrupto.

Hic ꝯñter determinat de loco a corruptione. ⁊ ꝑmo diffinit ipsam dicens. Corruptio est ꝓgressio ab esse ad nō esse. Vñ termin⁹ a quo corruptionis est esse. et termin⁹ ad quē est nō esse. ⁊ ꝑ hoc differt a generatione. Sȝ quid sit locus eius ⁊ quō teneat videat̃ in lrã Est tñ ꝯsiderandū ꝙ qñ bonum ponitur in antecedēte. tunc malum ponitur in ꝯñte ⁊ econtra. vt patet in exemplis textus.

Ar Corruptio est ꝓgressio ab esse ad esse. ĝ non est ꝓgressio ab esse ad nō esse. Añs ꝓbatur. q2 qñcunq3 aliq̃d corrūpitur tunc aliud generat̃. Dōm q̃uis generatio vnius sit corruptio alteri⁹ per accidēs. tñ esse nō est termin⁹ intrinsec⁹ ⁊ ꝑ se corruptionis. sed est solum termin⁹ extrinsecus. modo vnū quodq3 debet denoīari a termino intrinseco. quia qñ homo corrūpitur tunc est ꝓgressio ab esse homis ad nō esse homis. ꝙ autē ibi est ꝓgressio ad esse cadaueris hoc solum est ꝑ accidens

Querit Quare bonū predicat̃ in antecedente ⁊ malum ꝯñte quādo arguitur ꝯstructiue a corruptiōe ad corruptū. Et quādo arguitur ecōtra. tunc maluȝ ponitur in antecedēte ⁊ bonum in ꝯñte Dicendū ꝙ ideo. quia corruptio ⁊ corruptū opponūtur sicut esse et non esse. quia corruptio dicit nō esse corrupti in fieri. sed si vnum oppositoꝝ sit bonum alterum erit malum. ergo eis opposita p̄dicata attribuunt̃. Vñ corruptio terminat̃ intrinsece ad non ens. ⁊ capit nomen ab eo. ideo si illud nō ens sit bonum. suum oppositū scȝ ens erit malum.

Ar Ex illo seq̃retur ꝙ iste locus non deberet poni intrinsecos. ⁊ inter locos a cōcomitantib⁹ substantiā. eo ꝙ terminus inferens ⁊ termin⁹ illatus opponuntur Dicendū ꝙ ꝭm veritatem non est locus intrinsecus sed extrinsecus. ⁊ reducit̃ ad locum alium extrinsecū. scȝ ad locum a ꝯtradictorie oppositis. Sed ponitur hic inter locos intrinsecos. q2 generatio ⁊ corruptio opponunt̃. modo opposita iuxta se posita magis elucescunt. ⁊ vnum oppositoꝝ cognoscitur per reliquum.

Ar Hic arguitur cōstructiue. corruptio xp̄i fuit bona. ergo xp̄s fuit malus. ⁊ tamē antecedēs ē verum cōsequente existente falso. Dicendū ꝙ per accidēs corruptio xp̄i fuit bona. scȝ ad redimēdum nos. sed non fuit simpl'r bona. immo fuit pessima ꝭm se. inquantū fuit ablatiua vite xp̄i. ꝭm ꝙ dicit̃ actio displicuit. passio grata fuit

Ar Non sequitur. corruptio xp̄i fuit per accidēs bona. ergo xp̄s fuit per accidēs malus. ⁊ tamē arguitur ꝑ istum locum. Dōm ꝙ male ibi arguitur. quia in isto loco debet argui de bonitate et malicia que cōueniunt per se corruptioni ⁊ corrupto. Etiā hic nō solum arguit̃ respectu illoꝝ predicatoꝝ bonum ⁊ malum. sed cum addito scȝ per accidēs. qđ non debet fieri.

Ar Nō sequitur. combustio est mala. ergo dom⁹ est bona. quia constat antecedēs esse verum sine cōsequente. posito ꝙ domus sit peiorata ꝓpter vetustatē Dicendū ꝙ bonum ⁊ malum debent hic importare vtile ⁊ inutile. et ergo bene sequitur. cōbustio domus est mala. ergo domus fuit bona. i. vtilis. licet nō sequat̃. ergo fuit bona bonitate artificij

Usus vt hic sumitur est operatio rei siue exercitiū ipsi⁹. vt equitare equi. secare securis. Locus ab vsibus est habitudo ipsius operationis ad id cuius est opatio siue vsus. Et est cōstructiuus ⁊ destructiu⁹. Cōstructiue arguit̃ sic. equitare est bonū: ergo equ⁹ est bonus. locus ab vsibus. Maxima. Cuius vsus bonus est. ipsum quoq3 bonū est. Destructiue sic. occidere hominē malum ē. ergo occisor malus est. loc⁹ ab vsib⁹ Maxima: Cui⁹ vsus malus est. ipsum q3 vsitatū malum est. Ecōtra est de loco ab vsitato

Hic ꝯñter determinat de loco ab vsibus Et ꝑmo distinguit vsum dicens. ꝙ vsus est operatio rei vel exercitium ipsius. vt exercitiū siue operatio securis ē secare. Et capit̃ hic vsus general'r pro q̃cunq3 opatione rei ad quā res ordinat̃. siue in illa opatione vtēs vtatur instrumētis siue nō. ⁊ sic volitio ⁊ intellectio sunt vsus. Deīn diffinit locū ab vsib⁹ dicēs. ꝙ est hītudo ipsi⁹ opationis ad illud cui⁹ ē opatio siue vsus. vt equitare est bonū. ergo equus ē bon⁹ Maxima. cui⁹ vsus bon⁹ est. ipsum quoq3 bonū est. Et est cōstructiuus et destructiu⁹. vt patet in lrã.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-222/0227
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG